

Quicksan Flora en Fauna en vleermuisonderzoek

Actualisatie 2023

De Amerhorst

Amersfoort

Quickscan Flora en Fauna en vleermuisonderzoek

Actualisatie 2023

De Amerhorst

Amersfoort

Titel	Quickscan Flora en Fauna en vleermuisonderzoek Actualisatie 2023 De Amerhorst Amersfoort
Uitvoering	Bureau Bleijerveld/Ruimte voor Advies
Opdrachtgever	Buro Boot Plesmanstraat 5 3900 AM Veenendaal
Datum	07 mei 2023
Status	3 ^e versie

Andringastrjitte 27
8495 JZ Aldeboarn

mob 06-40559568
bleijerveld@ruimtevooradvies.nl

www.ruimtevooradvies.nl

Inhoudsopgave

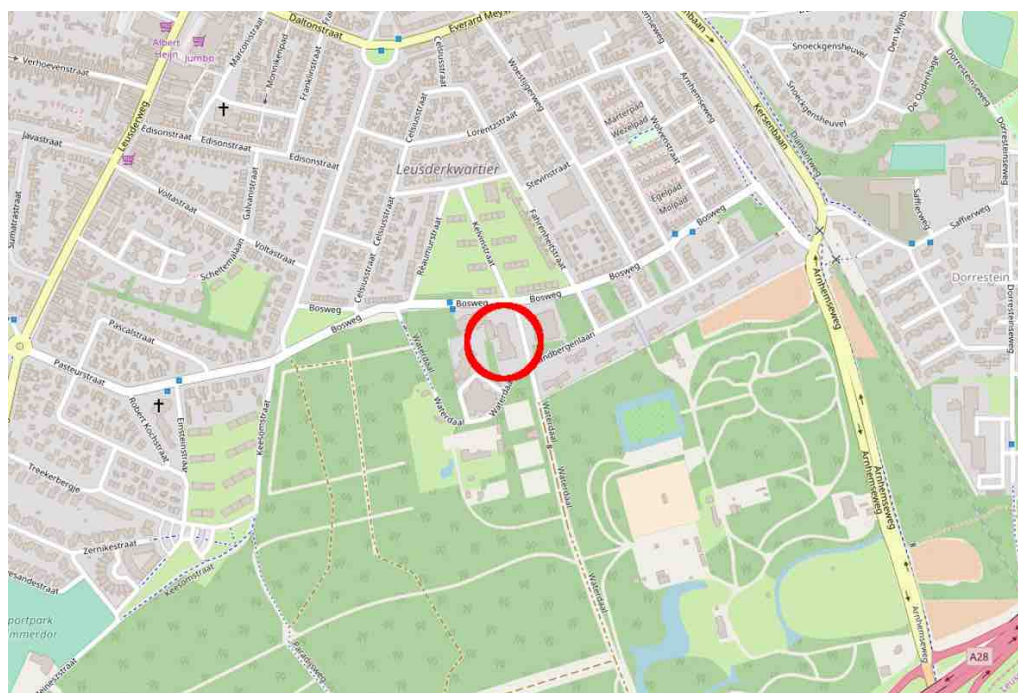
1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding & doel	1
1.2	Methoden	2
1.3	Plangebied	2
1.4	Ingreep	4
2	Beschermde gebieden	5
2.1	Aanwezigheid beschermde gebieden	5
2.2	Effecten beschermde gebieden	5
3	NDFF-gegevens	6
4	Beschermde soorten	7
4.1	Planten	7
4.2	Zoogdieren	7
4.3	Vleermuizen	7
4.4	Vogels	8
4.5	Amfibieën	8
4.6	Reptielen	9
4.7	Vissen	9
4.8	Ongewervelden	9
4.9	Samenvatting	9
5	Conclusies	11
5.1	Beschermde gebieden	11
5.2	Beschermde soorten	11
	Bronnen	13

Bijlage I. Wettelijk kader en beleidsbeleid

1 Inleiding

1.1 Aanleiding & doel

Aan de Zandbergenlaan 44 bevindt zich zorgcentrum De Amerhorst (fig. 1). Het voornemen bestaat om het gebouw te slopen ten behoeve van nieuwbouw. Onder meer bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten en gebieden. Wet- en regelgeving omtrent deze soorten en gebieden is vastgelegd in de Wet Natuurbescherming (Wnb, 2017) en de provinciale ruimtelijke verordening (Nederlandse Natuurnetwerk/NNN).

Figuur 1. Amersfoort-Zuid met globale ligging plangebied (cirkel).

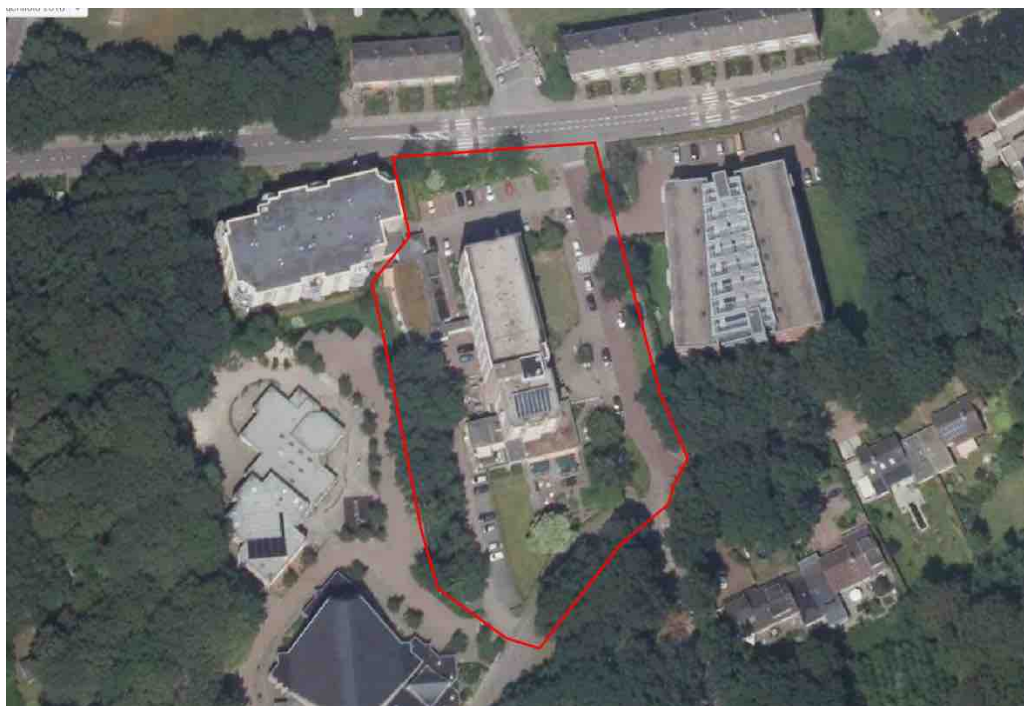
Het onderhavige rapport beschrijft de resultaten van een zogenaamde quickscan van beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied. De rapportage kan dienstdoen als onderbouwing bij bestemmingsplanwijzigingen en ontheffings- of vergunningaanvragen in het kader van de Wet Natuurbescherming of omgevingsverordening. Een quickscan betreft een beoordeling van de aanwezige natuurwaarden in en rond het plangebied. Bronnenonderzoek, een terreinbezoek en ecologische kennis vormen de basis van de beoordeling. De quickscan is een momentopname en geen standaard veldinventarisatie waarbij meerdere veldrondes in een seizoen worden uitgevoerd. Een quickscan geeft daardoor een beperkter beeld dan een standaard veldinventarisatie. Omdat het onderzoek een momentopname betreft kan geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek.

1.2 Methoden

Bij de beoordeling van het plangebied is een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden in de regio. Daarvoor zijn Waarneming.nl en de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd en, indien nodig, verspreidingsatlassen. Voor de ligging van beschermde gebieden is gebruik gemaakt van Synbiosys.alterra.nl en de digitale atlas van provincie Utrecht. Op 20 april 2018 is het plangebied bezocht. Daarbij is gelet op de daadwerkelijke aanwezigheid van beschermde soorten en indirecte aanwezigheid in de vorm van sporen (verblijfplaatsen, wissels, pootafdrukken en dergelijke). Verder is het terrein beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten (habitatbeoordeling). Naar aanleiding van de resultaten van de quickscan is in 2018 en 2020 een vleermuisonderzoek verricht. Op 19 april 2023 is het plangebied opnieuw bezocht om de quickscan te actualiseren.

1.3 Plangebied

Het plangebied (fig. 2) wordt gevormd door de Amerhorst en het bedrijfsterrein er omheen aan de Zandbergenlaan 44. Het zorgcentrum is gelegen aan de zuidrand van Amersfoort en ligt in een bosrijke omgeving. De Amerhorst heeft zeven woonlagen en is gebouwd in 1964. Aan de zuidgevel zit een lage uitbouw. Via een lage corridor is de Amerhorst verbonden met het ten noordwesten gelegen gebouw (Amerrank, 1989). Rond de Amerhorst is het terrein verhard of ingericht als tuin met gazon, laag plantsoen en jonge, solitaire bomen. Langs de zuidwestrand staat een rij sparren. De bomen hebben een diameter van rond de dertig tot veertig centimeter. In en rond het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig.

Figuur 2. Recente luchtfoto plangebied met projectgrens (rood).

Figuur 3. Amerrank met linksonder de corridor naar de Amerhorst.

Figuur 4. Oostgevel Amerhorst.

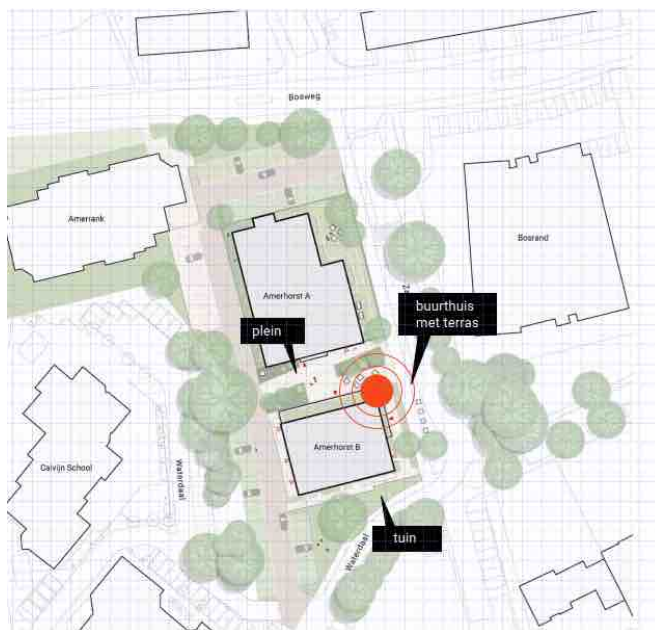
Figuur 5. Zuidgevel Amerhorst.

Figuur 6. Westgevel Amerhorst.

1.4 Ingreep

Het voornemen bestaat om de Amerhorst inclusief de corridor naar de Amerrank te slopen ten behoeve van nieuwbouw. Op dezelfde locatie worden twee gebouwen gerealiseerd (fig. 7). De Amerrank blijft behouden. Verder zal het buitenterrein wordt heringericht. Mogelijk verdwijnt er plaatselijk groen.

Figuur 7 & 8. Nieuwbouwplan Amerhorst.

2 Beschermde gebieden

2.1 Aanwezigheid beschermde gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van beschermde gebieden (fig. 8). De aaneengesloten bosopstanden rond het plangebied behoren tot het Nederlandse Natuurnetwerk (NNN). De afstand van het plangebied tot het NNN bedraagt minimaal tachtig meter. De minimale afstand tot de Natura 2000-gebieden bedraagt minimaal tien kilometer.

Situatie 2023

De begrenzing en de status van de beschermde gebieden is niet gewijzigd.

Figuur 9. Ligging plangebied (rood) t.o.v. Nederlands Natuurnetwerk (groen).

2.2 Effecten beschermde gebieden

Het project heeft betrekking op de vervanging van bestaande bebouwing. De bestemming en het gebruik van het terrein veranderen niet. Op grond daarvan zijn negatieve effecten natuurgebieden op voorhand uit te sluiten.

Situatie 2023

De situatie met betrekking tot beschermde gebieden is niet gewijzigd en de wijzigingen van het nieuwbouwplan zijn te verwaarlozen. Op grond hiervan zijn negatieve effecten op natuurgebieden op voorhand uit te sluiten.

3 NDFF-gegevens

In de NDFF zijn geen waarnemingen van het plangebied bekend. In de omgeving zijn soorten waargenomen uit de groepen zoogdieren, vleermuizen, vogels en reptielen. Van de soortgroep zoogdieren is de Eekhoorn in het bos ten westen van het plangebied waargenomen. Van de soortgroep vleermuizen zijn twee soorten gemeld, te weten Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger. Het gaat om losse waarnemingen van langsvliegende en foeragerende individuen, met name langs de woonwijk ten noorden van het plangebied. Van de soortgroep vogels zijn verschillende algemene soorten van tuin en bos waargenomen, zoals Heggenmus, Goudvink, Boomklever en Vink. Er is één soort met vaste nestplaatsen gemeld, namelijk Huismus. De waarnemingen zijn gedaan in de woonwijk ten noorden van het plangebied. Van de reptielen zijn nabij het plangebied verschillende waarnemingen van Hazelworm gedaan. Het gaat om levende en verkeersslachtoffers op de grens van de bosrand en de bosweg (fig. 9). Deze waarnemingen duiden op het voorkomen van een populatie Hazelwormen in het bos rond het plangebied. De waarnemingen zijn gedaan tussen 2009 en 2015. Eekhoorn en Hazelworm zijn nationaal beschermd in de Wet natuurbescherming, vleermuizen en vogels zijn strikter beschermd in de Wnb volgens respectievelijk de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn.

Situatie 2023

Sinds 2018 is een beperkt aantal waarnemingen in het gebied rond de Amerhorst gedaan. Het gaat voornamelijk om broedvogels zonder vaste nestplaats die ook voor 2018 zijn waargenomen. Er zijn geen nieuwe waarnemingen van eekhoorn of hazelworm gedaan.

Figuur 10. Plangebied (rood) met waarnemingen van Hazelworm (paars).

4 Beschermde soorten

4.1 Planten

De groene ruimte van het plangebied wordt voornamelijk gevormd door goed onderhouden gecultiveerde grond met siergewassen. Er kwamen typische gazon- en perksoorten voor, zoals Zandkool, Vroegeling, Gewoon Biggenkruid, Gewone veldbies en Madeliefje. Een klein deel van het plangebied bestaat uit bosbodem. De vegetatie was hier kenmerkend voor verrijkte arme bosgrond met soorten als Look-zonder-look, Bonte gele dovenetel, Kamperfoelie, Gladde witbol, Klimop en Gewone braam. Er zijn geen bedreigde of beschermde plantensoorten aangetroffen.

Situatie 2023

Sinds 2018 zijn er geen noemenswaardige wijzigingen aangebracht in de inrichting van het plangebied. De aangetroffen vegetatie is vergelijkbaar met die van 2018. Er zijn geen bedreigde of beschermde plantensoorten aangetroffen.

4.2 Zoogdieren

Alle inheemse soorten zoogdieren met uitzondering van Mol zijn in meer of mindere mate beschermd. In het plangebied zijn geen zoogdieren of sporen daarvan waargenomen. Het terrein is geschikt voor een aantal algemene, nationaal beschermde kleine zoogdieren, zoals Huisspitsmuis, Egel, Gewone bosmuis en Rosse woelmuis. Voor dergelijke soorten geldt in provincie Utrecht een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen in geval van ruimtelijke ingrepen. Het is mogelijk dat de bomen tot het leefgebied van Eekhoorn behoren. Voor deze nationaal beschermde soort geldt geen algemene ontheffing. De overige soorten zoogdieren die in de regio voorkomen zijn alleen als passant te verwachten.

Situatie 2023

Sinds 2018 zijn er geen noemenswaardige wijzigingen aangebracht in de inrichting van het plangebied. De geschiktheid voor zoogdieren is gelijk aan de situatie van 2018. Van de soorten zoogdieren waarvoor geen algemene vrijstelling geldt is eekhoorn een potentiële soort. De grotere bomen kunnen tot het leefgebied van eekhoorn behoren maar tijdens het locatiebezoek zijn geen verblijfplaatsen van eekhoorn aangetroffen.

4.3 Vleermuizen

In 2018 en 2020 is de soortgroep vleermuizen aanvullend onderzocht. Daarbij is vastgesteld dat de Amerhorst een klein winterverblijf herbergt. Naar aanleiding hiervan is een ontheffing van de Wet natuurbescherming aangevraagd bij provincie Utrecht. De ontheffing is verleend op 25 maart 2021 met zaaknummer Z-W NB-RI-REG-2020-104 7. De mitigerende maatregelen zijn in uitvoering. Aan de gevel van het naastgelegen Amerrank (Zandbergenlaan 46-150) en Elimkerk (Waterdaal 1) zijn vleermuiskasten opgehangen. Voor de details wordt verwezen naar het activiteitenplan. In onderhavige quickscan is de soortgroep vleermuizen buiten beschouwing gelaten.

Figuur 11 & 12. De Amerrank (l) en Elimkerk (r) met opgehangen vleermuiskasten.

4.4 Vogels

Alle inheemse broedvogels zijn beschermd. De Wnb maakt onderscheid tussen vogels zonder en met vaste broedplaatsen. Van vogels zonder vaste broedplaats zijn alleen de broedsels beschermd en niet het leefgebied. Van vogels met een vaste broedplaats is naast de broedplaats (jaarrond) ook het functionele leefgebied beschermd.

In het plangebied waren enkele kenmerkende tuinvogels aanwezig, te weten Zwartkop, Merel, Zanglijster, Tjiftjaf, Turkse tortel en Houtduif. Dergelijke soorten zijn als broedvogel in de opgaande begroeiing te verwachten, met name in het bosplantsoen. In de bomen zijn geen vaste nestplaatsen aangetroffen. In het gebouw is de aanwezigheid van vaste nestplaatsen uit te sluiten.

Situatie 2023

Sinds 2018 zijn er geen noemenswaardige wijzigingen aangebracht in de inrichting van het plangebied. De geschiktheid van het terrein voor broedvogels is daarom gelijk aan die van 2018. Ook in 2023 zijn geen vaste nestplaatsen aangetroffen.

4.5 Amfibieën

Alle soorten amfibieën zijn in meer of mindere mate beschermd. In en rond het plangebied is geen oppervlaktewater voorhanden. Het is aannemelijk dat in de woonwijk naast het plangebied algemene soorten voorkomen in vijvers en waterpartijen. In de landfase kunnen daarom nationaal beschermde soorten amfibieën als Gewone pad, Bruine kikker en Kleine watersalamander in besloten delen van het plangebied voorkomen, met name in het bosplantsoen. Voor deze soorten geldt een algemene ontheffing in geval van ruimtelijke ontwikkeling. Strikter beschermde soorten zijn uit te sluiten op grond van de regio en de beschikbare habitats.

Situatie 2023

Sinds 2018 zijn er geen noemenswaardige wijzigingen aangebracht in de inrichting van het plangebied of de omgeving. De geschiktheid van het terrein voor amfibieën is daarom gelijk aan die van 2018. Net als in 2018 zijn alleen algemene soorten amfibieën te verwachten waarvoor een algemene vrijstelling geldt in geval van ruimtelijke ingrepen.

4.6 Reptielen

Alle soorten reptielen zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied biedt voor wat betreft het gecultiveerde gebied geen geschikte habitats voor reptielen. Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat Hazelworm in de bosgebieden rond het plangebied voorkomen. De soort is ook te verwachten in het bosplantsoen bij en in het plangebied. De sloop van het gebouw en de herinrichting van het gecultiveerde deel van het plangebied hebben geen negatief effect op Hazelworm. Bij ingrepen in het bosplantsoen, met name dat in de noordwesthoek, moet rekening worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van Hazelworm.

Sinds 2018 zijn er geen noemenswaardige wijzigingen aangebracht in de inrichting van het plangebied of de omgeving. Het terrein van de Amerhorst is nog steeds ongeschikt als leefgebied voor reptielen.

4.7 Vissen

In en rond het plangebied komt geen oppervlaktewater voor. Een negatief effect op vissen in het algemeen is uitgesloten.

Situatie 2023

Sinds 2018 is er geen oppervlaktewater in of rond het plangebied gecreëerd. Een negatief effect op vissen in het algemeen is daarom uitgesloten.

4.8 Ongewervelden

De beschermde soorten ongewervelden zijn gebonden aan zeer specifieke habitats. Het plangebied komt voor geen van de beschermde soorten overeen met hun habitat. Deze soortgroep is daarom in zijn geheel uit te sluiten.

Situatie 2023

Sinds 2018 zijn er geen noemenswaardige wijzigingen aangebracht in de inrichting van het plangebied. Het terrein is daarom nog steeds ongeschikt als leefgebied voor de beschermde soorten ongewervelden.

4.9 Samenvatting

In het plangebied zijn algemene zoogdieren en amfibieën te verwachten, waaronder Eekhoorn. In de opgaande begroeiing moet rekening worden gehouden met broedvogels zonder vaste nestplaatsen en in het bosplantsoen aan de randen van het plangebied kan Hazelworm voorkomen. In het gebouw bevinden zich verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Van de overige soortgroepen is de aanwezigheid van beschermde soorten uit te sluiten.

Tabel 1: Beschermde soorten die binnen de planlocatie worden verwacht op basis van bestaande gegevens en het veldbezoek.

SOORTGROEP	TOELICHTING	BESCHERMDE SOORTEN			
		GEEN	WNB	HR	VR
Planten		X			
Zoogdieren	Algemene soorten		Alg. ontheffing		
	Eekhoorn		Mogelijk		
Vleermuizen	Verblijfplaatsen			Winterverblijf Gew. dwergvlrms	
Vleermuizen	Foerageergebied			Verwaarloosbaar	
Vleermuizen	Vliegroutes	X			
Broedvogels	Zonder vaste nestplaats				Aanwezig
Broedvogels	Met vaste nestplaats	X			
Amfibieën	Algemene soorten		Alg. ontheffing		
Reptielen	Hazelworm		Mogelijk		
Vissen		X			
Ongewervelden		X			

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Conclusies 2022

Het plangebied is geen onderdeel van beschermde gebieden. Op enige afstand van het plangebied liggen onderdelen van het NNN. Natura 2000-gebieden liggen op minimaal tien kilometer van het plangebied. Op grond van de kleine schaal van de ingreep en de ongewijzigde bestemming is een negatief effect op natuurgebieden uit te sluiten.

Conclusies 2023

De conclusie met betrekking tot het gebiedsbeleid van de Wnb is gelijk aan die van 2018. Op grond van de kleine schaal van de ingreep en de ongewijzigde bestemming is een negatief effect op natuurgebieden uit te sluiten.

5.2 Beschermde soorten

Conclusies 2022

In het plangebied zijn algemene, nationaal beschermde soorten zoogdieren en amfibieën te verwachten, waaronder Eekhoorn. Wat betreft de opgaande begroeiing moet rekening worden gehouden met broedvogels zonder vaste nestplaats. In het bosplantsoen aan de randen van het plangebied kan Hazelworm voorkomen. Het gebouw is potentieel geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Conclusies 2023

De potentie van het terrein voor beschermde soorten is gelijk aan dat van 2018. Voor de vleermuizen loopt een ontheffing loopt en is een activiteitenplan in uitvoering. Om deze reden is verder geen aandacht aan de soortgroep vleermuizen besteed.

Zoogdieren, amfibieën en reptielen (nationale soorten Wnb)

Door de uitvoering kan verstoring van deze soorten optreden en ook sterfte van dieren. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten geldt afhankelijk van de provincie een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen. In provincie Utrecht geldt deze vrijstelling voor alle gevonden en verwachte soorten. Aanvullende maatregelen zijn voor deze soorten zijn niet noodzakelijk.

Voor Eekhoorn en Hazelworm geldt deze algemene ontheffing niet. Bij kap van grotere bomen dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van verblijfplaatsen van Eekhoorn. De kap dient uitgevoerd te worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Ingrenen in het bosplantsoen aan de randen van het plangebied zijn niet waarschijnlijk en het is uitgesloten dat het om grote ingrepen gaat. Een negatief effect op Hazelwormen is daarom uit te sluiten. Aanvullende maatregelen zijn voor deze soort niet noodzakelijk.

Broedvogels zonder vaste nestplaatsen (Wnb-VR)

In opgaande begroeiing zijn broedvogels te verwachten. Bij het rooien van opgaande begroeiing in het broedseizoen is verstoring van broedsels en sterfte te verwachten. Daarom dient het rooien ervan buiten het broedseizoen plaats te vinden, tenzij een inspectie uitwijst dat geen broedsels aanwezig zijn. De piek van het broedseizoen beslaat de periode van 15 maart tot 15 juli, maar eerdere en vooral latere broedgevallen zijn mogelijk.

Tabel 2. Maatregelen en vervolgacties n.a.v. quickscan

Soortgroep	Soort	Maatregel/vervolgactie
Planten	Alle	—
Vleermuizen	Gew. dwergvlrms	Ontheffing is verleend en het activiteitenplan is in uitvoering.
Zoogdieren	Alle	—
Eekhoorn		Oudere bomen kappen volgens goedgekeurde gedragscode
Vogels zonder vaste verblijfplaats	Alle	Rooien opgaande begroeiing buiten de periode 15 maart - 15 juli (15 sep)
Vogels met vaste verblijfplaats	Alle	—
Amfibieën	Alle	—
Reptielen	Alle	Geen aanvullende maatregelen, mits eventuele ingrepen in het bosplantsoen beperkt blijven
Vissen	Alle	—
Ongewervelden	Alle	—

Bronnen

www.provincie-utrecht.nl

www.synbiosis.alterra.nl

www.waarneming.nl

Bijlage I Wettelijk kader en beleidskader

De toets is gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden. De bescherming is in de wet geregeld middels de Wet natuurbescherming. De gebiedsbescherming die voortkomt uit het beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en de provinciale structuurvisies en verordeningen (NNN/EHS) neemt een aparte positie in.

Wet
natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) verenigt of vervangt verschillende wetten en verdragen op het gebied van bos- en natuurbescherming, te weten:

- Voormalige Flora- en Faunawet
- Europese Vogelrichtlijn
- Europese Habitatrichtlijn, Verdrag van Bonn en Verdrag van Bern
- Voormalige Boswet

Activiteiten mogen niet leiden tot een overtreding van de verbodsbepalingen. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geen voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

De Wnb kent verschillende beschermingsregimes voor nationaal beschermde soorten, Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten. Elk van deze drie beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten en belangen voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verbodsbepalingen die relevant zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen en dergelijke.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van	Niet van toepassing

deze onder zich te hebben.	dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing.
Niet van toepassing.	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Vrijstelling

In sommige gevallen geldt voor een handeling die gevolgen heeft voor een soort een vrijstelling. Vormen van vrijstellingen zijn het toepassen van een gedragscode, een programmatische aanpak, een provinciale verordening en een ministeriele regeling.

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leef- omgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

Bevoegd gezag

De provincie waarin een handeling plaatsvindt is in principe verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wnb. In een aantal gevallen is de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland namens het Rijk verantwoordelijk. Het gaat om zaken van nationaal of provincie-overschrijdend belang, zoals Rijkswegen, -wateren en militaire activiteiten.

Rode lijst

Een Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de minister van EZ. Rode lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen onder de Wnb. De Rode lijsten helpen daarbij. Deze lijsten worden ook gebruikt om te toetsen of de beleidsdoelen over biodiversiteit worden gehaald (www.rijksoverheid.nl).

NNN/EHS

Het Nationale Natuurnetwerk (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur - EHS) is een netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De juridische borging van de nationale ruimtelijke belangen die in de SVIR worden aangewezen vindt plaats via het

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij EHS geen sprake is van externe werking.

De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële)waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De planologische bescherming van het NNN vindt plaats in op basis van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen bestemmingsplannen.